

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: L 21, 25 - 36

Text: L 21, 28 *Když se toto začne dít, napřimte se a zvedněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko.*

Milí přátelé, upřímně se přiznám, že se těším na Vánoce. Když jsem to povídal tento týden u kadeřnice, odpověděla, že jsem asi výjimka, protože většina lidí, kteří k ní chodí, naopak říkají, že se na letošní Vánoce netěší. Že prý budou jiné. No ale to je právě to, na co já se těším! Že letos konečně budou trochu jiné Vánoce. Otázka je, zda si umíme Vánoce udělat jiné. Nekomerční. Takové tiché jako tichá noc. Takové osobní intimní Vánoce. Právě na takové se totiž já těším.

K tomu těšení mě vybízí sám Kristus. A dělá to dost nečekaným způsobem. Popisem světové apokalypsy. Apokalyptické vize nebyly nikdy v historii ničím výjimečným. Jenže většinou sloužily k zastrašování lidí. Ježíš, jak je jeho zvykem, to obrací naruby a užívá apokalypsu opačným způsobem. Totiž k potěšování. On říká: Když se toto začne dít, napřimte se a zvedněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko.

Je třeba si uvědomit, co je to apokalypsa. V překladu to znamená „odhalení“, „rozkrytí“, učiniti něco zjevným. Pokud vnímáme nějaké děje na světě jako apokalyptické, znamená to, že se začíná odhalovat, co je svět zač. Ukazuje se zlo v celé své nahotě. Ale zatímco některé lidi toto odhalení děsí, jiní, kteří vyhlížejí Boží království se začínají těšit. A tím pochopitelně vzniká rozdělená společnost. Jedni budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přichází na celý svět, zatímco druzí se napřimí a zvednou hlavy.

Kousek z toho apokalyptického dění jsme dnes už četli. „Budou znamení na slunci, měsíci a hvězdách a na zemi úzkost národů, bezradných, kam se podít před řevem valícího se moře.“ Co jsou ta „znamení na slunci, měsíci a hvězdách“? Jak si to máme představit? Je třeba vědět, že apokalyptická mluva je obrazná, a tak se zřejmě nejedná o kosmické jevy, nýbrž jakési o záchvěvy duchovních mocností a sil. Ty byly v antice reprezentovány kosmickými tělesy. O těchto duchovních mocnostech se mimo jiné mluví v epištole Efezským, kde je řečeno, že křesťané s nimi vedou zápas. V posledním věku tyto mocnosti zesílí své působení a na zemi z toho bude „úzkost národů“, jak říká text. Tímto posledním záchvěvem protibožských sil budou otřeseni všichni lidé, kteří byli pod jejich vlivem. Tzn. budou se jim hroudit všechny falešné hodnoty, na které spoléhali a k nimž upnuli své srdce. To, o čem se domnívali, že je neochvějné a stabilní, tak jako pohyb planet po nebi, bude se najednou rozpadávat a lidé propadnou panice. To, o čem si lidé mysleli, že mají pevně v hrsti, vymkne se jim z rukou. Např. až nábožensky fanatické opěvování neustálého hospodářského růstu, toto opium lidstva, se začíná čím dál více odhalovat jako falešné božstvo. Skryté síly, o kterých si člověk bláhově myslí, že je má pevně v rukou mu najednou přerůstají přes hlavu a on si s tím neví rady. Najednou se na lidstvo valí problémy globálního charakteru, hrnou se na nás jako valící se moře, a i ti nejvzdělanější lidé světa jsou vůči tomu bezradní. Celkové klima na naší Zemi se mění a zároveň jde o nevratné jevy, které spustil člověk v bláhové víře v technický pokrok a z touhy po moci. A vede to k tomu, že lidé propadají strachu.

Naštěstí víra, že Bohu se nic nevymkne z rukou, ukazuje k jiné budoucnosti. Pro věřícího člověka to všechno znamená, že Boží království je blízko. Ježíšovo podobenství o fíkovníku nám říká, že apokalyptickými událostmi se odhaluje nejen zlo, ale také blízkost Božího království. A my to máme umět vypořadovat. Ježíš říká: Podívejte se na fíkovník nebo jiný strom: Když se už zelenají, sami víte, že léto je blízko. Tak i vy, až uvidíte, že se toto děje, vězte, že je blízko ne konec světa, ale království Boží.

Lidé podléhají strachu a panice. To není žádné tajemství. Stačí si pustit zprávy nebo zajít ke kadeřnici. Ale Ježíš říká všem věřícím: Když se toto začne dít, tak prosím vás jen ne žádnou paniku, vy udělejte pravý opak, napřimte se a zvedněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko. A to může být pro naše okolí velikým, často nepochopitelným svědectvím – když nepodlehne panice a strachu,

a když si nebudeme naříkat a zoufat. Protože pro nás jsou tyto události znamením vykoupení. A na to se přece těšíme! Nemusíme zmírat strachy. Přibližuje se spása. A tak stejně jako hospodářská krize je ideální čas k investování a k nákupu těch správných akcií, tak i tato doba je ideální k tomu, abychom se už začali těšit.

Výzva k tomu radostnému těšení je však jen první polovina dnešního textu. Ta druhá polovina obsahuje i varování. „Mějte se na pozoru, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a starostmi o živobytí a aby vás onen den nepřekvapil jako past. Neboť přijde na všechny, kteří přebývají na zemi.“ Mějte se tedy na pozoru! To je důležité upozornění! Aby naše srdce nebyla zatížena hříchem. Mějte se na pozoru, když vás to táhne k pouhému užívání si na tomto světě. Konzumní styl života znamená, že přijde-li nouze, nastane v životě veliké prázdno. Ježíš nás proto varuje, abychom neupadli do osidel konzumního života, který tu souhrnně nazývá nestřídmostí. Mluví také o opilství. To lze jistě chápat i doslovně, ale také v přeneseném významu – nedejte se opít rohlíkem, nenechte se ohlupovat falešnými zprávami, protože pak se člověk nechová rozumně a mává to s ním na všechny strany. I ty jistě nutné starosti o živobytí, když se nám stanou cílem a smyslem všeho života, mohou nás připravit o radost z vykoupení. Nejen bohatí mluví stále o penězích, ale možná ještě víc ti, kteří se naopak cítí být chudí. Ježíš říká, že starosti o živobytí dovedou zatížit srdce člověka tak, že se jim den Páně stane pastí a ne vykoupením. Co to znamená? Že ten, kdo se celý život staral, aby si zajistil nějaké to živobytí, stejně na konci zjistí, že nemá nic a že se honil za větrem. A bude se cítit jako chycený do pasti, jako ve slepé ulici, jako podvedený životem, protože se celý život domníval, že smyslem jeho života měla být právě starost o to jídlo, o střechu nad hlavou, o dobré a výnosné zaměstnání a ono se nakonec ukáže, že mu tyto starosti vzaly čas a sílu pro důležitější věci, a že smysl jeho života měl být ještě někde úplně jinde.

Pocit marnosti a promeškaného času zažívají lidé napořád, když je zaskočí něco, s čím nepočítali a co udělalo velkou čáru nebo škrť přes jejich životní rozpočet. Evangelista Lukáš takové události jmenuje: „Jako bylo za dnů Noé, tak bude i za dnů Syna člověka: Jedli, pili, ženili se a vdávaly až do dne, kdy Noé vešel do korábu a přišla potopa a zahubila všechny. Stejně tak bylo za dnů Lotových: Jedli, pili, kupovali, prodávali, sázeli a stavěli; v ten den, kdy Lot vyšel ze Sodomy, spustil se oheň a síra z nebe a zahubil všechny. Právě tak bude v den, kdy se zjeví Syn člověka“ říká Ježíš.

Co tedy máme dělat? Na to odpovídá závěr perikopy: „Buďte bdělí a prostě v každý čas, abyste měli sílu uniknout všemu tomu, co se bude dít, a mohli stanout před Synem člověka.“ Ta síla, o níž máme prosit, spočívá v radosti, že Bůh nás v Ježíši Kristu ode všeho marného zahynutí zachránil, když nám ukázal, že cesta ke vzkříšení, k novému životu a k vítězství života vede i přes kříž, odříkání, utrpení a smrt. Díky Ježíši Kristu víme o smyslu oběti, víme o naději navzdory smrti a víme o radosti uprostřed trápení. V evangeliu podle Lukáše následuje ihned po Ježíšově apokalyptickém povzbuzení pašijní příběh, který hovoří o oběti Ježíše Krista. Kdo věří ve smysl Kristovy oběti, pro toho není apokalyptické dění a příchod Božího království důvodem k panické hrůze a strachu. Smí v tom vidět a číst povzbudivé slovo, plné potěšení a naděje: „Když se toto začne dít, napřimte se a zvedněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko.“

Modlitba: *Pane, dej, at' nás tento čas neděsí, ale ani neukolébá. Děkujeme ti za povzbuzení, že smíme hledět do budoucnosti s nadějí a děkujeme i za varování, abychom neupnuli své srdce k falešným jistotám. Těšíme se na tvůj příchod a společně s celou církví voláme: Maranatha! Pane, přijď. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, my čekáme, kdy zavítáš. Tvůj příchod vyblížíme. Dej, at' nečekáme nečinně, ale pracujeme pro tebe a pro tvé království. Modlíme se za všechny, kdo i uprostřed této nouzové doby plní náročné úkoly a povinnosti, kdo zajišťují, abychom netrpěli nouzí. Modlíme se za vládu a za její rozhodování. Modlíme se za veškeré zdravotníky, kteří zajišťují péči o nemocné. Modlíme se a kaplany, kteří duchovně pečují o osamělé. Modlíme se za faráře a všechny služebníky církve, kteří se snaží zvěstovat evangelium všemi dostupnými prostředky. Modlíme se za lidi, kteří mají starost o své nejbližší a bojí se dalších dnů. Modlíme se za nastávající vánoční svátky, za to, aby se do všech domovů dostala dobrá zpráva o tvém narození do naší reality. Pane Ježíši Kriste, přijď a s tebou tvé nepomíjející království. Amen.*